

- Lezing: Rechters 13
- Zingen: Psalm 85: 3 en 4
- Verkondiging

Gemeente van Christus,

Derde zondag van Advent. Opmaat voor kerst – voor aankondiging van Pasen en zo verder. Het kerkelijk jaar herhaalt zich. Herhaalt zich weer. Zoals straks ook het wereldlijk jaar zich zal gaan herhalen, met alle gebruiken van dien. Ik heb de Adventsster weer voor het raam gehangen. En wie weet schikt u in uw kamer kerstaccenten. Ik heb al plannen gehoord over hoe Oudjaar in te vullen. En natuurlijk weten we dat we jaar in jaar uit onze verjaardagen wel vieren. Herhalend, hoe wel steeds ouder wordend. Hier, hier in de kerk. Hier herhalen we iedere zondag de woorden van trouw van onze God, hier zijn we iedere zondag welkom in het Licht van Christus, en hier openen we iedere zondag het Woord van God. We herhalen wat we deden, zodat we verder kunnen gaan. Soms kan in de herhaling iets vertwijfelds zitten. Want iets nieuws ontdekken heeft immers ook zijn charmes. In de herhaling kan ook pijn voelbaar zijn of worden – als je weer herinnert wat je ooit pijn deed, of als iets je doet herinneren aan iemand die er niet meer is. Of als de herhaling van een tijd van het jaar, met de lichtinval die zo kenmerkend is, je doet herbeleven wat ooit ook gebeurde. Herhaling kan ook geluk geven – dat je telkens weer een bepaalde plek op zoekt om even uit te blazen. Of als je een cd zo graag draait en weer even opgaat in die muziek. Of als je een verjaardag op dezelfde manier viert – een herhaling die een vreugdeis, een geluk geeft – het geluk van de herhaling.

Leven is beweging. Beweging is herhaling, afwisseling. Heen en weer terug. Klimmen en weer dalen. Een ontdekken en herkennen. Leven is nieuw en oud. Is verdergaan en opnieuw beginnen. Is een gang van begin naar eind – en daarin telkens weer opnieuw ontdekken hoe de zon opgaat in de morgen, hoe de tijd energie vraagt en intens is en hoe kinderen leren te spelen en ouderen de ouderdom tegemoet gaan. Leven is beweging. Leven is herhaling. Herhaling is intensivering van de beweging. Luisterend naar muziek is die kracht van de herhaling er ook. Fuga's. Een compositie, waarin een hoofdthema telkens met kleine wijzigingen herhaald wordt en omspeeld door afgeleide thema's, die door elkaar lopen. Tientallen malen wordt soms het hoofdthema herhaald. Als luisteraar wordt je van alle kanten ondergedompeld in een thema. Allerlei omkeringen en herhalingen kunnen zorgen voor een boeiende compositie. Herhaling is intensivering van de beweging. Zoals de natuur niet zonder herhaling kan, zo de muziek, zo de dichtkunst, zo de schilderkunst. Zo het Woord van God. Zo het leven met God.

Geen geboorte in de Schrift gaat op natuurlijke wijze. Dat kun je herhaaldelijk vernemen in allerlei Bijbelverhalen. Zeker op weg naar Kerst, als die ene bijzondere geboorte van het Licht der wereld aan de orde komt. De geboorte van het licht, de Christus, en de geboorte van het zonnetje, Simson – zonnenschijn betekent zijn naam - gaan niet vanzelf. Hier weer een moeder, zoals ook andere aartsmoeders in Israel, die pas een kind krijgt na tussenkomst van de Eeuwige.

Een verhaal in het boek Rechters. Dat boek is als een spiegel bij het koningschap van het volk Israël. Simson staat model voor de laatste koning Zedekia. Het boek Rechters bevat een geheime agenda. Het gaat over rechters, mensen met visie en autoriteit die rechters die een bedreiging op een concreet moment en op een concrete plek oplossen. Als je het verhaal in het boek Rechters volgt, dan merk je dat het onder de concrete tekst over het koningschap van Israel gaat. En als wij het verhaal over de geboorte van de zonnenschijn, Simson, hier in de tijd van Advent lezen is het ook in de voorbereiding op de geboorte van het licht der wereld, Jezus Christus.

Herhaald wordt er in de bijbel. Het verhaal van de geboorte wordt herhaald – telkens weer met andere accenten, met andere namen, in andere tijden en op nieuwe plaatsen. Maar het verhaal wordt herhaald, herverteld, opnieuw betekenis gegeven, ingebed in een nieuwe tijd, herdacht vanuit

oude tradities. Op die manier maken we het verhaal eigen. En weten we dat de dingen in Gods naam niet op één manier gebeuren, maar op verschillende manieren. Het leven komt aan het licht op verschillende manieren, de toekomst wordt begaanbaar met behulp van een jongetje Simson, en een jongetje Jezus. God komt mensen nabij in verschillende gedaanten – de engel bij de vrouw van Manoach spreekt anders, dan de engel bij Maria. Maar wat er herhaald wordt, is dat er belofte is voor mensen, dat er in donkere tijden licht zal zijn, en dat in het kwetsbare het krachtige schuilgaat. De herhaling geeft ons de gelegenheid om die beweging eigen te maken – dat wij keer op keer in al die verhalen, en jaar in jaar uit door al die herhalingen, en telkens opnieuw als wij lezen over de goede God – dat wij ons eigen kunnen maken wat God ons geeft, of wie God ons geeft om mee te leven. Dat wij ons langzaam maar zeker die woorden en verhalen eigen kunnen maken. Door ze als een fuga te beluisteren, te herhalen, te repeteren, te gaan houden van hun ritme, en te geloven in hun betekenis. Dat wij zo al herhalende verschillende kanten horen en zien en beleven van God.

Zo, zo herhalen wij hier in deze viering ook wat wij altijd doen – wij openen hier onze handen en ontvangen daar brood. Dat is ook niet voor het eerst. Herhaaldelijk openen wij hier onze handen ons om te ontvangen. Brood dat God ons geeft, hemels brood dat ons toekomt. De herhaling doet ons telkens weer bezinnen op de kracht van het brood, op de betekenis van de gaven van God, en op de manieren waarop nabijheid van God gestalte krijgt. Soms beleven we dat intens. Soms overkomt het ons.

Maar de herhaling geeft ons de mogelijkheid om telkens weer open te staan voor wat ons in gods naam gegeven wordt. De herhaling geeft ons de belofte dat het niet zal stoppen met die gaven van God. Maar dat ze door zullen gaan, om onze gedachten te leiden, om ons geloof te versterken, dat God niet onbekend is met ons leven – herhaaldelijk ziet hij onze geopende handen. En herhaaldelijk horen wij van de komst van een kind dat licht betekent voor donkere tijden. Een fuga, waarin wij langzaam maar zeker de goddelijke thema's horen en opnieuw horen, van verschillende kanten beluisteren. Om vreugde te ervaren als wij weer horen van de engel die een boodschap brengt. Als wij ons weer opmaken voor de viering van het geboortefeest van Christus, als wij weer onze handen openen voor de gaven van de goede God. Als wij opnieuw beseffen dat God ons nabijkomt – om ons het Licht te schenken. IN Christus naam. Amen

- Zingen: TT 127